

УДК 636.4.082
© 2012

Зубенко В. В., аспірант*
Полтавська державна аграрна академія

ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ ЗАЛЕЖНО ВІД ІНТЕНСИВНОСТІ РОСТУ КНУРЦІВ І СВИНОМАТОК У ПЕРІОД ВИРОЩУВАННЯ

Рецензент – кандидат сільськогосподарських наук Л. Г. Перетяцько

Наведено результати досліджень із вивчення продуктивності свиней великої білої породи залежно від гомо- і гетерогенного поєднання кнурців та свиноматок різної інтенсивності росту в період їх вирощування. Визначено, що інтенсивне вирощування ремонтних свинок і кнурців позитивно впливає на їх репродуктивні здатності та ріст і збереження одержаного приплоду в підсисний період. Різниця між I і IV піддослідними групами складала 37,3 поросяти. Рекомендовано використовувати кнурців і свиноматок інтенсивного вирощування.

Ключові слова: велика біла порода, інтенсивне та екстенсивне вирощування, рецепрокне парування, репродуктивна здатність, підсисний період, СВК «Батьківщина».

Постановка проблеми. Як свідчить багаторічна практика та сучасні засоби масової інформації, одним із головних показників якості харчування людини є використання білку тваринного походження. За повідомленнями вітчизняних і зарубіжних авторів, цю проблему неможливо вирішити без інтенсивного ведення всіх галузей тваринництва, особливо, свинарства [2, 4, 5]. За офіційними даними зараз у світі із загального виробництва м'яса на частку свинини припадає близько 42 % і в майбутньому її виробництво поступово буде нарощуватись [1, 3]. До того ж ріст виробництва свинини буде здійснюватися за рахунок створення добре відселекційованих стад, цілеспрямованого вирощування молодняку, ефективного вибору і підбору батьківських пар та забезпечення оптимальних умов годівлі, а також утримання тварин усіх виробничих груп. Серед перерахованих факторів особливої уваги слід надавати вирощуванню і відбору кращих, більш інтенсивно ростучих ремонтних свинок і кнурців, так як через них можна ефективно впливати на якісне підвищення продуктивності стад, збільшення об'ємів виробництва свинини та покращання її економічних показників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. За даними науковців та спеціалістів кращих гос-

подарств, ремонтних свинок, а також кнурців доцільно вирощувати на рівні 550–600 г і більше середньодобових приростів. Свинок у перше парування доцільно допускати у 8–10-місячному віці при досягненні не менше 125 кг живої маси, а кнурців, відповідно, 135 кг [5]. На жаль, у багатьох господарствах на даний час поки ще досить мало приділяють уваги щодо вирощування ремонтного молодняку. Часто свинок для поповнення стада добирають безпосередньо з групи відгодівлі, що веде до зниження продуктивності стада та здорожчання виробленої продукції. Одночасно слід визнати, що в спеціальній літературі майже відсутні повідомлення про порівняльне вивчення продуктивності свиней та їх економічних показників залежно від інтенсивності, а також екстенсивності вирощування ремонтних свинок і кнурців.

Мета досліджень та методика їх проведення. Враховуючи актуальність та практичну значимість наведеного вище питання, метою наших досліджень передбачалося визначення впливу інтенсивності вирощування (регулюванням енергії й протеїну в складі раціону) ремонтних свинок та кнурців на їх наступну продуктивність. Науково-господарські дослідження було проведено на базі господарства СВК «Батьківщина» Котелевського району Полтавської області. Згідно з методикою, на основі попереднього вирощування молодняку, передбаченого першим етапом дослідження, було відібрано по 12 свинок інтенсивного росту (Інт.), які досягали 125 кг у середньому за 243 дні, й екстенсивного (Екс.) – за 422 дні, а також по 6 кнурців інтенсивного росту, які 135 кг досягали за 235 днів, і 6 голів екстенсивного росту – 387 днів. Залежно від рівня інтенсивності вирощування свинок і кнурців були проведені їх поєднання за методом рецепрокного парування. Поросних, а також підсисних маток і молодняк годували й утримували за технологією, прийнятою в господарстві.

Результати досліджень.

* Керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор В. П. Рибалко

СТОРІНКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Показники продуктивності піддослідних свиноматок

Показник	Піддослідні групи			
	I ♀(Інт.) x ♂(Інт.)	II ♀(Інт.) x ♂(Екс.)	III ♀(Екс.) x ♂(Інт.)	IV ♀(Екс.) x ♂(Екс.)
Кількість маток у групі, гол.	12	12	12	12
Кількість запліднених маток, гол.	11	10	10	9
Кількість живих поросят при народженні, гол.	10,8±0,35	9,6±0,34	9,0±0,21	8,9±0,22
Молочність, кг	48,0±0,30	47,5±0,55	47,1±0,49	46,5±0,62
Кількість відлучених поросят на одну матку, гол.	9,2±0,21	8,3±0,53	7,5±0,59	7,1±0,55
Маса гнізда поросят у 2 міс., кг	161,0±3,50	136,9±8,74	118,5±9,32	107,9±8,36
Середня маса поросят у 2 міс., кг	17,5±0,52	16,5±0,61	15,8±0,42	15,2±0,40
Збереженість поросят за підсисний період, %	85,18	86,45	83,33	79,77

Як свідчать дані наведеної таблиці, багатоплідність піддослідних маток коливалися в межах 8,9–10,8 поросят, кількість поросят відлучників – 7,1–9,2 голови, маса гнізда поросят у 2 місяці – 107,9–161,0 кг при збереженні приплоду 79,77–85,18 відсотка. Найкращими показниками характеризувалися матки і кнури інтенсивного росту (I група), а найгіршими – екстенсивного (IV група). Тварини II і III піддослідних груп мали проміжні показники між аналогами I–IV груп.

Таким чином, дані наших досліджень показали, що хоча після запліднення всі свиноматки

були поставлені в однакові умови годівлі й догляду, але ж показники їх продуктивності різко відрізнялися. Поросята свинок і кнурів інтенсивного рівня вирощування були більш активними, мали більшу живу масу і менший відхід, порівняно з батьками екстенсивного рівня. Від маток I групи було отримано 101,2 поросят, а від IV групи лише 63,9, або на 37,3 голови менше.

Висновок. Інтенсивне вирощування ремонтних свинок і кнурців позитивно впливає на їх репродуктивні здатності та ріст і збереження одержаного приплоду в підсисний період.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. *Акневский Ю. П.* Влияние интенсивности роста на откормочные и мясные качества свиней разных генотипов / Ю. А. Акневский, Л. П. Гришина // Зб. «Свинарство». – № 55. – 2007. – С. 25.
 2. *Березовський М. Д., Гетья А. А.* Організація локальних систем виробництва свинини в Полтавській області / Полтава. – 2010. – Зб. «Свинарство». – С. 11–15.

3. *Лісний В. А.* Структура собівартості свинини та оптимізація витрат при її виробництві / В. А. Лісний // Тваринництво сьогодні. – 2011. – №5. – С. 26–30.
 4. *Мысик А. Т., Нетеса А. И.* Свиноводство / М. : Колос, 1984. – 443 с.
 5. *Рибалко В. П., Мельник Ю. Ф., Нагаєвич В. М., Герасименко В. І.* Породи свиней в Україні. – Х. : Еспада, 2001. – 80 с.